

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

או יאמר שופטים כו' (ט"ז, י"ח).
 דהנה יש שני צדיקים, יש צדיק שיוכל לפעול הכל על ידי דבורו הקדוש ואינו צריך כל כך לזעוק ולהתפלל, כי דבורו עושה רושם ויכול לעכב הדינים שלא יבואו כלל: ויש צדיק שאינו במדרגה זו וצריך להתפלל ולזעוק להשם יתברך עד שישמע השם יתברך את תפילתו: וזהו (תהלים ל"ד, ט"ז) עיני ד' אל צדיקים ואזניו אל שועתם, כי העינים הם למעלה מאזנים כידוע. והצדיק אשר הגיע אל מדריגה העליונה עד שהשם יתברך משגיח עליו בעין פקיחא אזי נפעול הכל על ידי השגחה הזאת שהשם יתברך משגיח על דבורו ותנועותיו. וזהו (תהלים ק"ט, ד') ואני תפילה. והצדיק שהוא למטה ממדריגה זו צריך שועה ותפלה, וזהו עיני ד' כו', רמז לשני מדריגות הנ"ל: וזהו שופטים כו' תתן לך כו' לשבטיך, רצה לומר שתתן שופטים כאלו אשר יכולים לעכב הדינים שלא יבואו כלל בכל שעריך, דהעולם הוא של הצדיק כדאיתא (בר"ר ח', ז') שהשם יתברך היה נמלך עם נשמת הצדיקים במעשה בראשית. וזהו לשבטיך, רמז שיכולים לעכב שבט הדין: וזהו (ישעיה מ"ב, כ"א) ה' חפץ למען צדקו כו', רצה לומר כל מה שחפץ ד' לעשות הן רחמים והן דין חס וחלילה הוא הכל למען צדקו שרוצה לעשות צדקות, דהיינו שמעכב הדינים על ידי הצדיק והוא צדקה לעולם ולצדיק כי צריך לעלות במדריגה גדולה. וזהו יגדיל תורה כו'. וזהו שבטיך ומשענתך (תהלים כ"ג, ד'), פירוש שבטיך, רצה לומר הדינים: ומשענתך, פירוש הצדיקים המעכבים אותם והם למשענת לנו שלא יבואו, המה ינחמוני וקל להבין: ספר נועם אלימלך

אני לדודי ודודי לי

פון אני לדודי ודודי לי קען מען זיך איין שיכורין. {מאני לדודי ודודי לי, יכול להשתכר}: הר"מ מקאברין

כ"ק הרבי זצ"ל מפולאב שמע בעצמו בקאצק על הפסוק "לולא האמנתי לראות בטוב" ואמר בזלה"ט "לולא" איזט אותיות אלול עס קומט ר"ח אלול "האמנתי" גלייב איך "לראות בטוב" יעדערער יוד זעהט ער זאל גוט זיין עכ"ל ודפח"ח: ס' שיח שרפי קודש

החיי הרי"מ זי"ע אמר על חודש אלול שהוא מתנה טובה הכנות של חודש זה שאיש חיל מאנשי הצבא אין לו פנאי להכין עצמו בכלי זיין שלו להיות מוכן בכל ומיופה בעת המלחמה בשעה שהמלחמה קשה עליו שאז צריך לפעול בקשתו וברמחי ומהכנה להיות מוכן בכל ומיופה נצרך להיות קודם הליכתו למלחמה כן הוא מר"ח שבר"ה אין פנאי כלל: ספר שיח שרפי קודש

בכל מקום שאומרים שהוא עת רצון כמו באלול ובס"ג בשבת. הגם כי בהש"י לא שייך זמן. ע"כ הפי' שהוא עת רצון באדם שיוכל לקרב עצמו ולדבק בהקב"ה ברצון אמת בפנימיות הלב. כי הקב"ה מלא רצון. ורק מי שזוכה יוכל להתקרב אליו. כי כמים הפנים כו'. וכפי התעוררות רחמים בלב על עצמו. איך שיש בו נקודה קדושה מהקדוש ברוך הוא ונטבע בחומר וגשמיות וכפי התעוררות בלבו ככה מתעורר עליו רחמים רבים בשמים ג"כ: ס' שפת אמת - פ' שופטים תרל"א

כל תנועה טובה שעושה למטה, מעורר כך במדות עליונות אם לחסד אם לדין, ה' צלך (תהלים קכ"א, ה') כידוע ממרן אלוקיי בעל שם טוב, ואדם נעשה בדמות דיוקן של יוצר בראשית, אם מקיים פתוח תפתח, נפתח מקור עליון להשפיע למטה: (אוצר החיים פ' יתרו דף ק"כ ע"ד): ספר בעל שם טוב עה"ת

כי יפלא ממך דבר כו' בין דין כו' וקמת ועלית כו' (י"ז, ח'). נראה לפרש, דהנה הצדיק הוא מפליא פלאות גדולות על ידי דבורו הקדוש נמתקים כל הדינים מעל ישראל* וממשיך דינים על הרשעים וזה הוא פלא גדול* וזהו כי יפלא ממך דבר, רצה לומר כאשר תרצה שהדבור שלך יעשה פלא כנ"ל* בין דין לדין כו' כנ"ל, דהיינו להמתיק הדינים על ישראל ותמשיך הדין על רשעים ותבחין איזה דין להמתיקו ואיזה דין להמשיכו על הרשעים: וקמת ועלית, פירוש תראה לתקן את כל אברך לקדש כל אבר ואבר שתהיה קומה שלימה כאשר אמרתי על פסוק (עי' יחזקאל א', כ"ו) ואראה דמות כמראה אדם יושב על כסא: וחלילה לחשוב זאת על הבורא יתעלה שאין לו דמות ותמונה כלל* אך הענין שיחזקאל הנביא התקדש בקדושה רבה כל אבר ואבר והגיע עד שורשו בקומה שלימה. וזהו שאמר ואראה דמות כמראה אדם, רצה לומר שראה את דמותו שהגיע עד כסא הכבוד. וזהו ועלית אל המקום אשר יבחר ד', רצה לומר שתעלה בקומתך עד כסא הכבוד וקל להבין*: ספר נועם אלימלך

תכין לך הדרך (י"ט, ג'). פירוש אחר תראה שתכין ותרחיב לך דרך ישר להבורא* ושלת את גבול ארצך, פירוש על ידי שתשליש את ימך כאמרם ז"ל (קידושין ל' א') לעולם ישליש כו' שליש במקרא, והיה לנוס שמה כל רוצח, פירוש לנוס לשון (ישעיה ס"ב, י') הרימו נס, פירוש על ידי זה תעלה ותגביה את כל הדברים אשר נרצחו, דהיינו כל זמן שלא עשה תשובה אזי הן תורה והן התפילה לא פרכת לעילא ומוטל כדבר הנרצח ועתה תגביהנו ותנשאנו למעלה* וזה דבר הרוצח, פירוש הדבר הזה אשר היה נרצח עד עתה* אשר ינוס שמה,

על התורה ועל העבודה

אומר לציון - המבשר יאמר לציון הנה מלך אלקיך ר"ל הראה מלכותו וממשלתו לכל העולם: מצודת דוד

תורה ותפילה בשמחה

וירד מעשות החטאת. הנ"ל עפ"י מאמר הגמרא (פסחים ס"ד, ב') אין מעבירין על המצות. כי כן דרך היצר לקרר את האדם בגשתו אל העבודה זו תפלה לומר לו הלא אתה מלא עון ואיך ימלא לבבך לגשת אל הקודש. אולם האמת אינו כן כי הקב"ה שומע תפלת כל פה ומרחם על הבריות לקבל ברחמים תפלתו. וז"ש אין מעבירין על המצות בל יעלה על זכרונו העבירות בעת עשיית המצות. סור מרע ועשה טוב בשעה שאתה עושה טוב תסיר הרע מקרב לבבך אל תזכור עוד. וזה וירד מעשות החטאת וגו' בשעה שאהרן ה' מברך את ישראל לא ה' זוכר החטאת שלהם. וז"פ (תהלים ס"ט, י"ד) ואני תפילתי לך ה' עת רצון. פי' שאני מתפלל תמיד אל ה' ובטוח אני שיקבל תפילתי ויהי' עת רצון. מאשר ידעתי שהקב"ה מרחם על עמו ומקבל תפלתם ברחמים: ספר תפארת שלמה

כשהיה ר' זלמן [בריזל זצ"ל] פוגש ביהודים אשר ללימודם ולתפילתם נלוותה תנועה של עצבות ומרה שחורה, היה פותח בפניהם את ה'שולחן ערוך' (אורח חיים סימן א'), ומראה להם את פסק המחבר:

'ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש', והנה מוסיף ה'מגן אברהם' מיד - **'אבל התורה והתפילה יהיה בשמחה!'**

כלומר, גם העצב הגדול והאמיתי ביותר, עדיין אינו מצדיק להכניס פיזור אחד ממנו לתוך התורה והתפילה: מהספר "ר' זלמן"

שפתותיו דובבות - זכרונו

סיפר אברך אחד: בנערותי סבלתי מאוד מבחור אחד אשר תמיד היה מבזה ומשפיל אותי מאד עד דכדוכה של נפש. בצערי פניתי אל ר' זלמן [בריזל זצ"ל] אשר שימש כאוזן קשבת לכל אחד ואחד, ושחתי לו את אשר על ליבי. לאחר ששמע והשתתף בסבלי ואף יעץ לי כדת מה לעשות, הוסיף לי עוד שתיים ושלוש מילים: **"שמע נא יקירי,** הנני כבר יהודי זקן, ועלי להתכונן כבר לעמוד בפני הבית דין של מעלה... מה אעשה עם כל העוונות? לכל הפחות אם משהו היה בא ומבזה אותי היה לי בזה כפרת עוונות, אך עתה שאין אף אחד שעושה לי כזאת, אבקש ממך שתלך ותאמר לאותו מציק שיבוא ויתן גם לי קצת בזיונות... אני מאוד זקוק לזה!" **לשמע דברים** אלו - מספר האברך, נכנסה אז בליבי רוח חדשה. המועקה הכבדה שרבעה על ליבי התפוגגה, ושוב יכולתי לגדול ולפרוח בחצרות בית ה' בשמחה ובטוב לבב.

מספר תלמידו, הגה"צ ר' יוסף הירשלר שליט"א: **פעם אחת,** ביומי חודש תשרי, שח לי ר' זלמן, כי היות והרגיש בנפשו שבא לידי כעס מועט, על כן קיבל על עצמו קנס - שלא לשאוף טבק עד אחר חנוכה! **ואכן** באותה תקופה, כאשר בביהמ"ד היו נגשים אליו בעלי הטבק כדי לכבדו ב'שמעק טבק', היה משתמט מהם באופנים שונים. **כאשר** פעם, בעת אשר היה מצוי בעיצומה של 'קבלה' כזו, ניגש אליו יהודי אחד לכבדו מקופסת הטבק אשר לו, מה עשה ר' זלמן? נטל מלוא הקמצוץ טבק ועשה עצמו כמעביר ליד השניה, והריח מלוא חפניו מידו הריקה... כשהוא מתמוגג מתענוג - אה... אה... א מחיה, להנאתו של האיש.

שמחה - מו"ח החסיד המפורסם ר' שלמה זלמן בריזל זצ"ל אמר פעם לאדמו"ר שליט"א בשם הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זי"ע שמבאר את מאחז"ל "חייב אדם לבסומו בפריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" דהנה בין "ארור המן" לבין "ברוך מרדכי" כתובות בפיוט שושנת יעקב התיבות "אשר ביקש לאבד" וראשי תיבותיהן הן האותיות אב"ל, המן הרשע רצה להשרות בקרוב כלל ישראל אבילות וצער וע"ז מצווים אנו להתבשם עד אשר יישכח מאתנו ענין האבלות: קונטרס מועדים וזמנים - עדות ביהוסף

פירוש ועתה תנשאנו ותגביהנו למעלה* וחיי, רצה לומר שתתן בו חיות* ואם תאמר מי יודע שהיה תחילה כמו דבר הנרצח* ואמר הכתוב זה האות* אשר יכה את רעהו, רצה לומר מעשיך הקודמים הן תורות ותפילות שלך היו מכים את רעך הוא הצדיק הנקרא רעהו לא היה יכול לסבול את מעשיך ולא היו מקובלים על הבריות. בבלי דעת, פירוש בעבור שהיו בלי דעת* ואם תאמר איך אדע שזה האמת ואמר והוא לא שונא לו, פירוש כי ראינו שלא היה שונא לו מעולם, רק מחמת מעשיו המכוערים לכך מעשיך יקרבוך לתקן הכל וקל להבין*: ספר נועם אלימלך

הפטורה

כי כה אמר ה' חנם - בלא כסף אלא בעוונות: **ולא בכסף** - אלא בתשובה, ועוד נאריך בענין זה בפסוק וירא כי אין איש: רד"ק

מה נאוו על ההרים כו'. לכאורה יאמר כי אחר הפליגו ית' בנחמת ותשועת ישראל, אף על פי שהפליג בה להועיל הרי ישראל לא שב להזכרים, כאשר היחל למעלה היה נראה כבלתי מחשיבה, ומה גם למאמרם ז"ל כי גם למעלה שלא היה מזכיר ציון וירושלים, עד ושתאמר ציון עזבני ה', באומרו שלא היה אוהב כי אם את עמו על כן לדבר על לב הרי ישראל, אמר מה נאוו היות על ההרים רגלי מבשר, כי טוב היות שם ולא בתוך היישוב, למען הראות כי יקרו בעיניו ית' ולנחם אותם הוא מבקש: אלשיך הק'

מה נאוו - מה מאד נאים רגלי המבשר העולה על ההרים להשמיע הקול למרחוק ומשמיע וכו' וכפל הדבר פעמים ושלוש במ"ש לפי מרבית השלום והישועה: מצודת דוד

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - chizuk@protonmail.com
לקבל גיליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גיליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally!
In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #997

לזעי"צ מו"ר הרה"צ ר' שלמה זלמן ב"ר דוד אריה בריזל זצוק"ל
מזקני אנ"ש עיה"ק ירושלים תובב"א - גלב"ע ג' אלול תשנ"ט תנצב"ה
זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

תודתנו להרה"ח ר' מנשה חיים ברנשטיין שליט"א מחבר הספר "ר' זלמן" על השתתפותו בהגיליון 052-765-6913
הרוצה לזכות את הרבים בהוצאת התורה, ע"י נדיבת הוצאות לדפוס ולהפיץ הדברי תורה, גיליונות וספרים, או להקדיש לכבוד שמחה או יאהרצייט - כל הקודם זכה
The merit of spreading Divrei Torah, by sponsoring expenses and distribution of Gilyonos and Seforim, or in honor of a Simcha or Yohrtzeit etc. First come first serve.
בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגיליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, [שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח], וספר "באר היטב" מכמה שנים